

Una enquesta d'activitat a Girona, Salt i Sarrià de Ter. Principals resultats

ALBERT PUIGDEMONT I RIBAS
JOSEP QUER I CARBONELL

L'Associació per a l'Orientació Laboral i Empresarial de les comarques gironines –formada l'any 1998 per la UDG, CCOO, i UGT, en primer terme, i amb una posterior incorporació de la FOEG l'any 1999– va néixer amb la finalitat de portar a terme estudis sobre la situació, evolució i expectatives de creació d'ocupació en la indústria i altres activitats econòmiques, analitzar el mercat de treball i oferir propostes derivades dels seus estudis per orientar la formació professional i ocupacional.

En relació amb aquests objectius, va decidir posar en marxa una eina d'anàlisi del mercat de treball des d'una doble perspectiva: superar els estrets marges de coneixement que ofereix l'Enquesta de la Població Activa (EPA) per les comarques gironines, desagregada en última instància a nivell provincial només pels grans indicadors, i conèixer en profunditat les característiques dels ocupats i aturats gironins. Cal tenir en compte que l'atur registrat a les actuals OTG (Oficines de Treball de la Generalitat) i amb anterioritat a l'INEM –l'altre gran indicador del comportament del mercat de treball, almenys pel ressò que té en l'opinió pública– presenta molta poca estabilitat en les sèries històriques a llarg termini, atès el canviant marc jurídic i sociològic en què es mouen, i no faciliten una mesura exacta del fenomen.

Mitjançant l'Enquesta d'Activitat s'ha tractat d'engegar una eina que pogués dotar els entorns locals de coneixement de la seva economia i mercat de treball, perquè només disposen de dades censals i padronals que ofereixen informació cada deu i cinc anys, respectivament, amb una explotació que retarda notablement el coneixement conjuntural de la seva realitat econòmica i laboral. El fet que es centrés en un àmbit com Girona, Salt i Sarrià de Ter es deu a dos motius: des de la perspectiva del mateix Treball, l'entitat considerarà aquesta primera enquesta com una prova pilot que necessitava un marc abastable, i des de la perspectiva territorial es tracta d'un àmbit coherent econòmicament, socialment i geogràficament.

L'Enquesta d'Activitat té com a objectiu aprofundir en el coneixement de la situació laboral, formativa i professional de la població potencialment activa de 16 a 64 anys (persones actives, ocupades o aturades, i persones inactives) de Girona, Salt i Sarrià: itinerari laboral i formatiu, vies d'accés al mercat de treball, condicions de recerca de feina de les persones en atur, característiques de l'empresa i condicions de treball de les persones ocupades, situació dins el mercat de treball de les persones inactives,... en definitiva, la situació, percepcions, actituds i conductes de la població potencialment activa vers el mercat de treball.

L'univers estadístic de l'enquesta és de 65.258 persones d'entre 16 i 64 anys, que corresponen a la població potencialment activa dels municipis de Girona, Salt i Sarrià, segons les dades de població de 1996. Les dades de la mostra han estat proporcionades per l'Institut d'Estadística de Catalunya, i l'Associació ha comptat per al desenvolupament de l'acció amb la col·laboració del Consell Comarcal del Baix Llobregat, organisme que realitza aquest tipus d'enquesta amb resultats altament positius des de 1993, i el Departament de Geografia, Història i Història de l'Art de la Universitat de Girona.

FITXA TECNICA DE L'ENQUESTA

Àmbit: Municipis de Girona, Salt i Sarrià de Ter.

Univers: Població de 16 a 64 anys.

Mostra: 2.418 casos.

Entrevistes: Personals, a la llar de l'entrevistat.

Tipus de mostratge: Aleatori simple postestratificat per sexe i edat.

Selecció de la mostra: Institut d'Estadística de Catalunya.

Treball de camp: Novembre 99 – Gener00.

Marge d'error: +−2% per $p=q=0,5$ un nivell de confiança del 95,5% per a les dades globals.

Entitat responsable: Associació per a l'Orientació Laboral i Empresarial de les Comarques Gironines.

Glossari de les variables més importants de l'enquesta

Població potencialment activa: Població de 16 a 64 anys

Població activa: Conjunt de persones de 16 a 64 anys que treballen o estan disponibles i fan gestions per incorporar-se al mercat de treball.

Població ocupada: Totes aquelles persones de 16 a 64 anys que treballen per compte propi o aliè.

Població aturada o desocupada: Totes aquelles persones de 16 a 64 anys que no tenen feina i que fan accions per trobar-ne i estan capacitades per començar a treballar.

Taxa específica d'activitat: Percentatge de persones que treballen o volen treballar respecte a la població potencialment activa o en edat de treballar (16-64 anys).

Taxa específica d'ocupació: Percentatge de persones que tenien una feina o esperaven començar a treballar en la data de referència, respecte a la població potencialment activa o en edat de treballar (16-64 anys).

Taxa d'activitat: Percentatge d'actius respecte a la població de 16 anys o més.

Taxa d'ocupació: Percentatge d'ocupats sobre la població de 16 anys o més.

Taxa d'atur: Percentatge d'aturats respecte a la població activa.

que 47.509 estan treballant o manifesten el desig de treballar, i 16.282, el 25,5% restant, es declaren inactives, o sigui, d'entrada no mostren desig de treballar, atès que majoritàriament es tracta de població estudiant i dones dedicades a les feines de la llar. Els homes en edat de treballar es declaren majoritàriament actius, mentre que les dones, especialment en les edats adultes, mostren un percentatge important d'inactivitat.

— *La taxa específica d'activitat* representa el percentatge de persones que treballen o volen treballar (ocupades més aturades) respecte al total de la població potencialment activa o en edat de treballar. A Girona, Salt i Sarrià és del 74,5% (81,4% entre els homes i 67,7% entre les dones). Això vol dir que de cada 100 persones en edat de treballar de l'àrea de Girona, Salt i Sarrià, 75 treballen o volen treballar, una situació que augmenta a 81 entre els homes i disminueix a 68 entre les dones. *La taxa específica d'ocupació*, és a dir, el percentatge de persones que treballen respecte al total de la població potencialment activa, és del 68,9%, 77,3% entre els homes i 60,6% entre les dones. De cada 100 persones en edat de treballar, 69 estan treballant. Entre els homes arriba a 77 i entre les dones baixa a 61.

— *La taxa d'atur* de Girona, Salt i Sarrià és del 7,5%. La diferència entre sexes és molt elevada, ja que entre els homes és del 5% i entre les dones del 10,5%. La diferència anterior és similar a la que es dona entre sexes a l'Estat espanyol o Catalunya, malgrat que a l'àmbit que analitzem es tracta d'unes taxes més baixes. Aquesta disparitat constitueix un dels trets diferencials del mercat de treball de l'àrea gironina, catalana o espanyola respecte d'Europa. Així, les dones presenten una relació d'inferioritat respecte el sexe masculí en el mercat de treball, que es manifesta en una ocupació més baixa i un atur més elevat.

— *L'atur masculí* de Girona, Salt i Sarrià es trobava a final de 1999- principi de 2000 en la taxa del 5%. El baix nivell d'atur masculí està relacionat amb la bona marxa de la indústria i la construc-

PRINCIPALS RESULTATS

I. Activitat, ocupació i atur

— La població potencialment activa (16 a 64 anys) de Girona Salt i Sarrià de Ter, extrapolada a partir del padró de 1996, està composta per 63.791 persones, que en la present Enquesta d'Activitat es declaren actives en un percentatge del 74,5%, això vol dir

POBLACIÓ POTENCIALMENT ACTIVA. DISTRIBUCIÓ SEGONS ACTIVITAT I INACTIVITAT

Girona, Salt i Sarrià de Ter.

	Població potencialment activa	Població activa	Població inactiva	% població activa / total	% població inactiva / total
Homes	31.521	25.657	5.864	40,2	9,2
Dones	32.270	21.852	10.418	34,3	16,3
Total	63.791	47.509	16.282	74,5	25,5

Taula 2

SITUACIÓ LABORAL DE LA POBLACIÓ POTENCIALMENT ACTIVA

Girona, Salt i Sarrià de Ter.

	Homes	Dones	Total
Població potencialment activa	31.521	32.270	63.791
Població activa	25.657	21.852	47.509
Població ocupada	24.375	19.565	43.940
Població aturada	1.282	2.286	3.568
Taxa específica d'activitat	81,4%	67,7%	74,5%
Taxa d'activitat	68,8%	54,0%	61,1%
Taxa específica d'ocupació	77,3%	60,6%	68,9%
Taxa d'ocupació	65,4%	48,4%	56,5%
Taxa d'atur	5,0%	10,5%	7,5%

Taxa d'activitat: Població activa de l'enquesta / població 16 i mes anys 1996 * 100

Taxa específica d'activitat: Població activa de l'enquesta / població 16 a 64 anys 1996 * 100

Taxa d'ocupació: Població ocupada de l'enquesta / població 16 i mes anys 1996 * 100

Taxa específica d'ocupació: Població ocupada de l'enquesta / població 16 a 64 anys 1996 * 101

Taxa d'atur: Població aturada de l'enquesta / població activa de l'enquesta * 100

Les extrapolacions s'han fet sobre la població de 1996

ció gironina del període. L'oferta de treball (llocs de treball que oferien els empresaris) era superior a la demanda (treballadors que demanen ocupació) en determinats àmbits i professions de la indústria i la construcció, i també de serveis lligats a l'hostaleria, tal com s'han fet ressò els mitjans de comunicació, malgrat que cal tenir en compte que es tracta del moment àlgid del cicle econòmic.

L'atur femení és més alt, perquè entre les dones apareixen més dificultats a l'hora d'inserir-se laboralment, atès que es dirigeixen majoritàriament al sector serveis, i alguns dels seus subsectors més dinàmics encara tenen una baixa penetració del treball femení. La masculinització de moltes ocupacions i altres factors socials creen encara un nivell important de dificultats per a la seva entrada al mercat de treball.

— La població en edat de treballar analitzada per *edat i sexe* mostra dues característiques rellevants: una alta intencionalitat de la dona a incorporar-se al món del treball, pràcticament en la mateixa proporció que els homes en les edats joves i intermèdies, i una població jove estudiant molt elevada (a grans trets, la meitat dels joves es declara inactiu fins als 24 anys).

— Entre els 25 i els 34 anys la taxa específica d'activitat, que reflecteix una sòlida i també inevitable intenció de la població d'aquest estrat de romandre en el mercat de treball, és molt elevada: del 92,5%. Es dona una diferència poc important entre sexes, 88,1% en les dones i 96,8% entre els homes. Aquesta diferència s'eixampla en el següent tram d'edat, 35-44 anys, de ben segur associada a factors com la maternitat (95,7% entre els homes i 83,6% entre les dones). Tanmateix, és a partir dels 45 anys que trobem les generacions on la dona encara no s'havia incorporat plenament al mercat de treball, i la diferència de la taxa d'activitat és més significativa: del 94% entre els homes i del 68,2% entre les dones de 45 a 54 anys. La diferència es manté en el següent grup d'edat, 55-64 anys, on ja es percep la caiguda de l'activitat masculina relacionada amb les jubilacions anticipades.

— Les taxes específiques d'ocupació i la d'atur per edat i sexe mostren dos fets a destacar: les dones experimenten majors dificultats d'incorporació al treball —presenten unes taxes d'ocupació inferiors—, i existeix un atur juvenil important que no surt reflectit amb tanta claredat en les estadístiques dels registres d'atur. Entre els 25 i 44 anys el diferencial de taxes d'ocupació entre sexes és més important que

el diferencial de les taxes d'activitat. Per dir-ho d'una altra manera, la distància entre les dones que decideixen declarar-se actives i les que efectivament treballen és molt més elevada que entre els homes que es declaren actius i els que treballen. L'altra cara d'aquesta realitat, la taxa d'atur, també mostra la mateixa situació, amb una sèrie de matisos que cal tenir en compte. Entre els 16 i els 24 anys, l'atur és elevat i es manifesta en ambdós sexes (14,4% dones i 11,3% homes). Tanmateix, és en el grup següent, 25 a 34 anys, que l'atur dona un gir important en la seva estructura per sexes, i predomina amplament entre les dones (taxa d'atur femenina del 14,5% i taxa d'atur masculina del 3,7%). A partir d'aquesta edat persisteixen unes taxes d'atur moderades entre les dones i molt reduïdes entre els homes, a excepció del grup d'edat de 55 a 64 anys. En el darrer segment l'atur masculí tendeix a l'alça, mentre que el femení és pràcticament inexistent. Això es deu a l'elevat percentatge d'inactivitat femenina en aquesta edat, que comporta predomini dels actius masculins, i al seu torn predomini en l'atur. A banda, la taxa elevada de l'atur masculina respecte a les edats precedents mostra una realitat sovint comentada en les anàlisis del mercat de treball de combinació entre jubilacions anticipades i dificultats per tornar a entrar en el mercat de treball.

II. Comparació amb els àmbits i dades de referència**Taxa específica d'ocupació**

— En relació a la taxa específica d'ocupació —percentatge efectiu d'ocupats respecte a la població de 16 a 64 anys—, a l'àrea de Girona, Salt i Sarrià és del 68,9% per sobre de la mitjana europea, del 62,1%, a la EU-15 i del 60,1%, i molt per sobre de l'espanyola, del 52,3% o de Catalunya, del 61,8%. És una taxa que es troba més propera, malgrat no estar encara al mateix nivell, als països amb major taxa específica d'ocupació, com el Regne Unit (70,4%), Holanda (70,9%) o Dinamarca (76,5%) que a la mitjana comunità-

Taula 3

SITUACIÓ LABORAL DE LA POBLACIÓ POTENCIALMENT ACTIVA SEGONS EDAT

Girona, Salt i Sarrià de Ter.

edat	taxa específica d'activitat			taxa específica d'ocupació			taxa d'atur		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
16-24	53,0%	48,3%	50,6%	47,0%	41,3%	44,1%	11,3%	14,4%	12,8%
25-34	96,8%	88,1%	92,5%	93,2%	75,3%	84,2%	3,7%	14,5%	8,9%
35-44	95,7%	83,6%	89,5%	91,4%	76,4%	83,7%	4,5%	8,2%	6,3%
45-54	94,0%	68,2%	81,2%	91,6%	63,6%	77,8%	2,5%	6,7%	4,2%
55-64	61,2%	37,3%	48,7%	57,6%	36,7%	46,7%	5,8%	1,6%	4,1%

ria. És una dada que cal valorar positivament, malgrat que cal contestar-la amb altres indicadors, com el tipus de contracte o la seva absència, les hores efectivament treballades, la temporalitat i els elements que l'expressen. Les dades generals mostren que a principi de 2000 la temporalitat dobla l'europea, una realitat de la qual l'àrea estudiada no és una excepció.

Taxa d'atur

— La taxa d'atur de Girona, Salt, Sarrià és del 7,5%. En relació als àmbits de comparació, la diferència és positiva per l'àrea estudiada, atès que es troba moderadament per sota del 9,6% de la UE-15 o del 8,8% de l'EUR-11. També es troba a la meitat de l'espanyola, tradicionalment alta, en el 14,9% (la desestacionalitzada calculada per l'Eurostat del mateix període de l'enquesta) o de la de Catalunya segons l'EPA del darrer trimestre de 1999, en el 10%. Amb tot, l'àrea de Girona, Salt i Sarrià es troba a una distància considerable de les taxes d'atur dels països en millor situació d'integració laboral, a diferència de la taxa específica d'ocupació, on ja es trobava molt propera. Queda encara una part important de la població amb dificultats d'inserció, com ho indica la diferència respecte de les taxes del 4,2% d'Àustria, del 4,1% de Dinamarca, del 2,7% d'Holanda, del 4,1% de Portugal o del 5,9% del Regne Unit. Altres estats com França o Itàlia tenen una taxa lleugerament superior, del 10,3% o l'11,1 respectivament, i al voltant de la mitjana comunitària es troben Bèlgica amb un 8,7% i Alemanya amb un 8,9%.

— Un tret específic del mercat de treball gironí, similar al català o espanyol i diferenciat del seu entorn comunitari, és que la taxa d'atur femenina dobla la masculina, una situació que es manifesta en la mateixa proporció en l'enquesta d'activitat de Girona, Salt i Sarrià o en l'Enquesta de la Població Activa que realitza l'Institut Nacional de Estadística. Tot i que aquesta diferència també es manifesta en el països de la Comunitat

Taula 4

SITUACIÓ LABORAL COMPARATIVA DE LA POBLACIÓ

Europa (EU-15, EUR-11 i principals països) Estat espanyol, Catalunya, Girona, Salt i Sarrià de Ter.

	Taxa específica	
	d'ocupació	Taxa d'atur
Girona, Salt, Sarrià	68,9%	7,5%
Girona	68,9%	7,2%
Salt	68,7%	8,7%
Catalunya	61,8%	10,0%
Estat espanyol	52,3%	14,9%
UE-15	62,1%	9,6%
EUR-11	60,1%	8,8%
Alemanya	64,8%	8,9%
Austria	68,2%	4,2%
Bèlgica	58,9%	8,7%
Dinamarca	76,5%	4,1%
França	60,4%	10,3%
Holanda	70,9%	2,7%
Itàlia	52,5%	11,1%
Portugal	67,4%	4,1%
Regne Unit	70,4%	5,9%

Taxa específica d'ocupació: Població ocupada / població de 16 a 64 anys * 100

Fonts: Per la taxa d'ocupació, Estat espanyol, UE-15, EUR-11, i principals països de la Unió Europea, Eurostat, Statistiques en bref, Populations et conditions sociales, nº 5, 2000: "Enquête sur les forces de travail-Principaux resultats 1999"

Per la taxa d'atur, Idem desestacionalitzades a mes de desembre de 1999

Catalunya, elaboració pròpia a partir de les dades d'explotació de l'EPA a càrrec de l'Idescat, IV trimestre de 1999

Europea, el diferencial és menys acusat i no arriba mai a doblar-se. La tardana incorporació de la dona al món laboral a l'Estat espanyol ha suposat una pressió afegida sobre el mercat de treball que ha coincidit amb les successives crisis econòmiques del darrer quart de segle. Tot i que les comarques gironines han liderat sempre la incorporació femenina al treball, i tradicionalment han tingut la taxa d'activitat femenina més elevada de l'Estat, no s'han pogut sotreure del marc general.

— L'enquesta de Girona, Salt i Sarrià de Ter presenta uns resultats de l'atur similars als de l'EPA del 4t trimestre de 1999 de la demarcació provincial de Girona. La taxa d'atur de l'àrea estudiada es troba lleugerament per sota de la provincial, en el 8,4%, un punt de percentatge per sobre. Cal tenir en compte que es tracta d'una diferència mínima, motivada bàsicament pel temps de confecció de l'enquesta, els mesos d'hivern. En aquest període, una part considerable de la mà d'obra de la costa es declara inactiva o es troba a l'atur, esperant de començar a treballar de nou a l'inici de la temporada turística, una situació que condiciona la mitjana provincial de manera negativa, a la baixa la taxa d'activitat i la d'ocupació i a l'alça la d'atur. Així, en els mesos d'estiu la situació dona un gir radical, la taxa d'atur de la demarcació provincial és inferior a l'esmentada per Girona, Salt i Sarrià i la taxa d'activitat puja de manera important atès que l'entrada al mercat de treball dels que s'ocupen en les feines relacionades amb el turisme fa pujar la mitjana provincial d'ocupació i baixar la d'atur.

— Corroborava l'afirmació anterior la taxa d'atur segons sexe. Mentre que la taxa masculina, del 5%, és igual en tots dos àmbits, l'atur femení de la demarcació és del 12,6%, dos punts de percentatge per sobre de Girona, Salt i Sarrià. Això significa que la diferència entre les taxes d'atur d'ambdós àmbits és deu únicament a l'atur femení. Com que l'estacionalitat està molt feminitzada, i més en aquesta etapa d'empenta de la construcció, es pot afirmar que existeix molta similitud respecte a les variables al mercat de treball provincial i el de l'àrea analitzada, això sí, sense els efectes de la desocupació a l'hivern.

III. Població ocupada

— La distribució de la població ocupada per grans sectors de Girona Salt i Sarrià mostra un territori on la població s'ocupa majoritàriament en els servis, 70,4% de l'ocupació; l'agricultura té un pes irrellevant, 0,6% del ocupats; la indústria genera un volum d'ocupació considerable, 23,4%, i la construcció es troba lleugerament per sota dels diferents àmbits estatals de referència amb el 5,5%. Tanmateix cal ser molt prudent en les comparacions amb altres àmbits, atès que el caràcter urbà i de capitalitat confereix a l'àrea estudiada unes característiques pròpies, que es manifesten en la pràctica desaparició de l'ocupació agrícola i l'elevat percentatge dels serveis.

Cal ressaltar, al nostre entendre, una participació important de la indústria en l'ocupació, que malgrat els processos de mecanització i localització a l'entorn de la capital, continua donant feina a

Taula 5

SITUACIÓ LABORAL DE LA POBLACIÓ POTENCIALMENT ACTIVA SEGONS SEXE, OCUPACIÓ I ATUR

Europa (EU-15), Estat espanyol, Catalunya, Girona, Salt i Sarrià de Ter

	Taxa específica	Taxa d'atur	Taxa específica	Taxa d'atur
	d'ocupació masculina	masculina	d'ocupació femenina	femenina
Girona, Salt, Sarrià	81,4%	5,0%	67,7%	10,5%
Girona	81,2%	5,3%	67,6%	9,5%
Salt	81,3%	4,7%	69,3%	13,2%
Catalunya	75,1%	7,0%	49,0%	14,2%
Estat espanyol	69,3%	10,4%	39,5%	21,6%
UE- 15	71,6%	7,6%	52,6%	10,5%

Taxa específica d'ocupació: Població ocupada / població de 15 a 64 anys * 100

Fonts: Per la taxa d'ocupació, UE-15, EUR-11, i principals països de la Unió Europea, Eurostat, *Statistiques en bref, Populations et conditions sociales*, nº 5, 2000: "Enquête sur les forces de travail-Principaux résultats 1999" Per la taxa d'atur, Idem desestacionalitzades a mes de desembre de 1999 Taxa d'ocupació per sexe de l'Estat espanyol, EPA IV trim 99 (pob 16 a 64 anys) Catalunya, elaboració pròpia a partir de les dades d'exploració de l'EPA a càrrec de l'Idescat, IV trimestre de 1999

Taula 6

**SITUACIÓ LABORAL DE LA POBLACIÓ POTENCIALMENT ACTIVA SEGONS SEXE.
COMPARACIÓ AMB L'ENQUESTA DE LA POBLACIÓ ACTIVA (INE)**

Girona, Salt i Sarrià de Ter i àmbits de referència

	Taxa d'activitat			Taxa d'ocupació			Taxa d'atur		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Girona, Salt, Sarrià	68,8%	54,1%	61,1%	65,4%	48,4%	56,5%	5,0%	10,4%	7,5%
Girona	69,1%	53,8%	61,1%	65,4%	48,6%	56,6%	5,3%	9,5%	7,2%
Salt	66,6%	57,2%	61,2%	63,4%	49,7%	56,4%	4,7%	13,2%	8,7%
Demarcació de Girona	64,2%	48,0%	55,9%	60,9%	41,9%	51,2%	5,0%	12,6%	8,4%
Catalunya	64,1%	42,3%	52,6%	59,6%	36,3%	47,3%	7,0%	14,2%	10,0%
Estat espanyol	63,2%	39,1%	50,7%	52,0%	33,0%	42,9%	10,7%	22,4%	15,4%

Font per a l'Estat espanyol, Catalunya i Demarcació de Girona: EPA IV trimestre de 1999.

Taxas: respecte a la població de 16 i més anys.

una part important de la població de Girona, Salt i Sarrià, i que actua d'arrossegament en els serveis més especialitzats.

— Les dades d'ocupació sectorial de l'Enquesta d'Activitat de Girona, Salt i Sarrià (0,6% d'ocupats a l'agricultura, 23,4% a la indústria, 5,5% a la construcció i 70,4% als serveis) difereixen poc de l'estructura que presentaven les dades d'activitat de 1996 (Idescat, sobre el total de la població) per l'àrea estudiada (0,9% d'ocupats a l'agricultura, 25,7% a la indústria, 6,4% a la construcció i 67% als serveis). En tot cas, i salvant la distància entre les fonts, atès que la darrera era una enquesta d'activitats adjuntada a la confecció del padró de 1996, que abastava tota la població, es donaria una moderada tendència al guany de pes percentual dels serveis, relacionat amb un creixement de l'ocupació d'aquest sector més intens que a la resta. El nombre de persones que s'ocupen a la indústria i la construcció també creix, però amb menys intensitat, motiu pel qual ambdós sectors tendeixen a perdre pes percentual.

— La distribució de l'ocupació sectorial per sexes mostra el

predomini dels homes en el sector industrial. El 31,7% dels homes ocupats treballen a la indústria, mentre que entre les dones només representa un 13%, una realitat que s'emfasitza més en la construcció, on es localitza el 8,9% dels treballadors masculins davant de l'1,3% de dones —que difícilment realitzen feines en les ocupacions clàssiques de l'obra—. El sector serveis en canvi està fortament feminitzat, la major part de les dones hi cerquen o hi troben el lloc de treball, 85,5%, mentre que entre els homes suposa únicament una mica més de la meitat, el 58,3%.

— Un dels trets més rellevants del mercat de treball català dels anys noranta és el fort augment de la mobilitat per raons de treball. A Girona, Salt i Sarrià un 44,2% de la població ocupada surt de la seva població de residència per anar a treballar a una altra població. Cal ressaltar que entre els homes la mobilitat augmenta per sobre del 50%, concretament el 50,9%, mentre que en les dones baixa al 35,6%. El fenomen està lligat en part a la localització creixent al llarg d'aquests anys d'empreses originàries de la capital en les poblacions veïnes.

Taula 7

POBLACIÓ OCUPADA. DISTRIBUCIÓ PER GRANS SECTORS D'ACTIVITAT SEGONS SEXE

Girona, Salt i Sarrià de Ter.

	Homes		Dones		Total	
	Total	%	Total	%	Total	%
Agricultura	210	0,9%	50	0,3%	260	0,6%
Indústria	7.726	31,7%	2.536	13,0%	10.262	23,4%
Construcció	2.178	8,9%	248	1,3%	2.425	5,5%
Serveis	14.205	58,3%	16.732	85,5%	30.937	70,4%
NS/NC	56	0,2%	0	0,0%	56	0,1%
TOTAL	24.375	100,0%	19.565	100,0%	43.940	100,0%

Taula 8

POBLACIÓ OCUPADA. LOCALITZACIÓ DEL LLOC DE TREBALL

Girona, Salt i Sarrià de Ter.

	Homes		Dones		Total	
	Total	%	Total	%	Total	%
Al mateix barri de residència	3.793	15,6%	4.063	20,8%	7.856	17,9%
En un altre barri de la població de residència	8.124	33,3%	8.515	43,5%	16.639	37,9%
En una altra població	10.951	44,9%	6.711	34,3%	17.662	40,2%
Itinerant	1.415	5,8%	252	1,3%	1.666	3,8%
Fora de catalunya	61	0,2%	25	0,1%	86	0,2%
NS/NC	31	0,1%	0	0,0%	31	0,1%
TOTAL	24.375	100,0%	19.565	100,0%	43.940	100,0%

— La taxa de temporalitat, percentatge de treballadors que tenen una relació laboral temporal sobre el total de treballadors temporals més indefinits —excepte autònoms— és del 25,7%. Això vol dir que de cada 100 persones que tenen una relació laboral amb altri, exclosos els autònoms, gairebé 26 treballen amb un contracte o relació laboral emparaulada de tipus temporal.

Aquesta taxa és superior entre les dones (30%) i més baixa entre els homes (21,9%). Cal relacionar aquest fet amb una situació més desfavorable de la dona en el mercat de treball, i també en la localització de les seves ocupacions en el sector serveis, més afectat per la temporalitat.

— La situació contractual de la població ocupada es pot sintetitzar en quatre grans grups. El primer està format pels autònoms i altres situacions, que abasta un 15,8% de la població, una part dels quals té contracte mercantil, i una altra, la més important, treballa per compte propi. Segueixen els ocupats amb un contracte indefinit, el 61,7% del total. Els ocupats amb un contracte tempo-

ral representen el 16,8% de la població que treballa. Per últim, una part dels ocupats treballen sense contracte, el 4,9%, en una situació que es pot considerar «treball submergit» o «treball en negre».

— Les dones estan sobrerrepresentades en el grup de «treball en negre» o sense contracte, ja que suposa un 11,8% del col·lectiu de dones ocupades, una situació que afecta només l'1,7% dels homes ocupats. En general està relacionat amb les tasques de neteja a les llars i al treball en negocis familiars. Pel que fa als contractes temporals, les dones també estan per sobre de la mitjana, en el 17,7%, i els homes lleugerament per sota, en el 15,8%. Els autònoms en canvi presenten una situació inversa, i els homes hi estan molt més representats, un 20,3% del total de treballadors masculins, mentre que entre les dones el percentatge és de l'11,8%.

— En relació a la jornada laboral, el 68% de la població ocupada treballa la jornada completa, el 17,8% treballa més hores de la jornada completa i un 7,1% treballa a mitja jornada. Només un 3,9% treballa menys de mitja jornada i el 3,2% entre la mitja jorna-

Taula 9

POBLACIÓ OCUPADA. TIPUS DE CONTRACTE

Girona, Salt i Sarrià de Ter.

	Homes		Dones		Total	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Contracte indefinit a temps complet	15.079	61,9%	10.477	53,5%	25.556	58,2%
Contracte indefinit a temps parcial	203	0,8%	1.364	7,0%	1.566	3,6%
Contracte temporal a temps complet	3.049	12,5%	1.975	10,1%	5.024	11,4%
Contracte temporal a temps parcial	414	1,7%	924	4,7%	1.338	3,0%
Altres contractes temporals	467	1,9%	555	2,8%	1.022	2,3%
Contracte mercantil / autònoms	4.222	17,3%	1.892	9,7%	6.113	13,9%
Una altre relació	400	1,6%	423	2,2%	824	1,9%
Sense contracte	422	1,7%	1.752	9,0%	2.174	4,9%
Ns/nc	120	0,5%	204	1,0%	323	0,7%
TOTAL	24.375	100,0%	19.565	100,0%	43.940	100,0%

Taula 10

POBLACIÓ OCUPADA. TIPUS DE RELACIÓ LABORAL I TAXA DE TEMPORALITAT

Girona, Salt i Sarrià de Ter.

	Homes			Dones			Total	% / total	Taxa de temporalitat
	Total	% / total	Taxa de temporalitat	Total	% / total	Taxa de temporalitat			
Relació laboral indefinida	15.860	65,1%	78,1%	#####	62,4%	70,0%	#####	63,9%	74,3%
Relació laboral temporal	4.456	18,3%	21,9%	5.237	26,8%	30,0%	9.693	22,1%	25,7%
Autònoms sense contracte mercantil	3.688	15,1%	.	1.912	9,8%	.	5.600	12,7%	.
Ns/nc	371	1,5%	.	198	1,0%	.	568	1,3%	.
TOTAL	24.375	#####	100,0%	#####	#####	100,0%	#####	#####	100,0%

Taxa de temporalitat: Població amb relació laboral temporal / població indefinida+temporal * 100.

Taula 11

POBLACIÓ OCUPADA. JORNADA LABORAL

Girona, Salt i Sarrià de Ter.

	Homes		Dones		Total	
	Total	%	Total	%	Total	%
Menys de mitja jornada	178	0,7%	1.521	7,8%	1.699	3,9%
Mitja jornada	550	2,3%	2.556	13,1%	3.106	7,1%
Entre mitja jornada i jornada completa	233	1,0%	1.171	6,0%	1.404	3,2%
Jornada completa	17.018	69,8%	12.846	65,7%	29.864	68,0%
Més de jornada completa	6.367	26,1%	1.449	7,4%	7.816	17,8%
NS/NC	29	0,1%	23	0,1%	52	0,1%
TOTAL	24.375	100,0%	19.565	100,0%	43.940	100,0%

Taula 12

POBLACIÓ OCUPADA. VIES D'ACCÉS AL TREBALL. RÀNQUING

Girona, Salt i Sarrià de Ter.

	Total	%
A través d'amics, coneguts o parents	14.001	31,9%
Adreçant-se directament a les empreses	9.993	22,7%
Fent oposicions	4.907	11,2%
Establint-se pel seu compte	4.803	10,9%
Altres	3.997	9,1%
Per anuncis en premsa	2.398	5,5%
Continuant el negoci familiar	1.636	3,7%
Per mitjà d'empreses de treball temporal ETT	1.148	2,6%
A través del servei públic de col·locació, OTG/INEM	1.057	2,4%
TOTAL	43.940	100,0%

Taula 13

POBLACIÓ ATURADA. JORNADA LABORAL QUE LI AGRADARIA FER

Girona, Salt i Sarrià de Ter.

	Homes		Dones		Total	
	Total	%	Total	%	Total	%
Menys de mitja jornada	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Mitja jornada	60	4,6%	870	38,1%	930	26,1%
Entre mitja jornada i jornada completa	142	11,0%	221	9,7%	363	10,2%
Jornada completa	1.081	84,3%	1.170	51,2%	2.251	63,1%
Més de la jornada completa	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
ns/nc	0	0,0%	25	1,1%	25	0,7%
TOTAL	1.282	100,0%	2.286	100,0%	3.568	100,0%

da i la jornada completa. La jornada completa la realitzen homes i dones en un percentatge similar, el 69,8% dels homes i el 65,7% de les dones. Varía molt en canvi la distribució per sexe d'aquells que treballen més hores de la jornada completa (hores extraordinàries): el 26,1% dels homes i el 7,4% de les dones. Aquesta distribució es dona a la inversa en el treball a mitja jornada, ocupat bàsicament pel col·lectiu femení, atès que s'hi adscriuen el 13% de les dones i el 2,3% dels homes. Entre el sexe femení també té un pes rellevant, del 7,8%, treballar menys hores de la mitja jornada.

— Les vies d'accés al treball de la població ocupada han estat majoritàriament a través d'amics, coneguts o parents en un percentatge del 31,9%, o bé adreçant-se directament a les empreses, en una proporció del 22,7%, que es poden considerar mètodes habituals d'obtenció de treball en l'entorn de ciutats mitjanes. També té un pes destacat el mecanisme de preparar oposicions, 11,2%, i establir-se per compte propi, 10,9%. Cal destacar la baixa incidència dels serveis públics d'ocupació en la intervenció de col·locació d'efectius laborals, atès que només un 2,4% dels ocupats manifesten haver trobat feina mitjançant aquesta via. Les empreses de treball temporal han servit de via d'accés al treball per a un 2,6% dels ocupats, una xifra elevada si atenem la seva implantació recent.

IV. Població aturada

— El càlcul de les taxes d'atur per grans grups d'edat mostra la dificultat dels joves d'inserir-se laboralment, tal com manifesta una taxa d'atur superior a la de la resta de les edats. Aquestes taxes són del 12,8% entre la població de 16 a 24 anys, del 7,7% entre la població de 25 a 44 anys, i del 4,2% entre la població de 45 a 64 anys.

— Una part important dels aturats, el 31,5%, es poden considerar aturats de llarga durada, atès que es tracta d'un col·lectiu que fa més d'un any que està a l'atur. Un 37,3% dels aturats porta menys de tres mesos a l'atur, i un 21,9% entre 3 i 6 mesos, mentre que un grup molt reduït, del 9,4% hi porta de 6 mesos a 1 any. Aquestes xifres permeten determinar dos grans grups en el col·lectiu d'aturats segons el temps de permanència en la desocupació: un primer grup, d'aproximadament el 60%, que roman en situació d'atur menys de 6 mesos, i un altre, format per la població que porta més d'un any aturada, 31,5%, i que d'entrada sembla tenir importants dificultats d'inserció en el mercat de treball.

— Respecte al tipus de feina que cerca la població aturada, també es poden establir dos grans grups: el 47% de la població desocupada busca una feina adequada al seu ofici o professió i el 44,7% acceptaria treballar en qualsevol feina.

Taula 14

POBLACIÓ ATURADA. TEMPS D'ATUR ININTERROMPUT

Girona, Salt i Sarrià de Ter.

	Total	%
Menys de 3 mesos	1.329	37,3%
De més de 3 mesos a 6 mesos	780	21,9%
De més de 6 mesos a 1 any	335	9,4%
Més d'un any	1.124	31,5%
TOTAL	3.568	100,0%

Taula 15

POBLACIÓ ATURADA. TIPUS DE FEINA QUE BUSCA

Girona, Salt i Sarrià de Ter.

	Total	%
Adequada al meu ofici o professió	1.465	47,0%
Adequada a altres preferències	204	6,5%
Qualsevol feina	1.391	44,7%
ns/nc	55	1,8%
TOTAL	3.115	100,0%

Taula 16

POBLACIÓ INACTIVA. DISTRIBUCIÓ SEGONS SEXE

Girona, Salt i Sarrià de Ter.

	Total inactius	% / total
Homes	5.864	36,0%
Dones	10.418	64,0%
Total	16.282	100,0%

POBLACIÓ INACTIVA. DISTRIBUCIÓ SEGONS EDAT

Girona, Salt i Sarrià de Ter.

	Total	% / total
16-24 anys	7.246	44,5%
25-44 anys	2.667	16,4%
45-64 anys	6.370	39,1%
TOTAL	16.282	100,0%

— En general, la major part de la població aturada, un 63,1% del total, voldria una feina a jornada completa, malgrat que un col·lectiu important, el 26,1%, preferiria treballar a mitja jornada. El treball a mitja jornada es demanda bàsicament dins el col·lectiu de dones, en un 38,1%, mentre que el 51,2% prefereixen el treball a jornada completa, a diferència dels homes, entre els quals només un 4,6% voldria la mitja jornada.

V. Població inactiva

— La població inactiva abasta diferents col·lectius. Els joves d'entre 16-24 anys conformen pràcticament la meitat de la població inactiva, el 44,5%, un grup que es reparteix pràcticament igual entre ambdós sexes i que està format bàsicament per estudiants. Segueix, seguint l'ordre segons el pes percentual, la població d'entre 45-64 anys, que suposa el 39,1% de la població inactiva, un

segment format principalment per dones dedicades a la llar. Per últim, hi ha el grup d'entre 25 a 44 anys, que, tot i representar el segment on s'ubica la major part de la població, abasta el percentatge menor d'inactius, el 16,4%, atès que en aquesta edat la tendència de la població és de declarar-se activa, i les diferències segons sexe es donen en un grau menor. D'aquesta distribució en resulta que la població inactiva està formada en un 64% per dones i en un 36% per homes.

— Bona part de la població inactiva ha tingut experiència laboral, en un percentatge del 78,7%, una situació que afecta pràcticament igual ambdós sexes.

— El principal motiu d'abandonament de la feina d'aquells que es declaren inactius i havien treballat abans és els estudis, que afecta un 30,8% dels homes i un 15,9% de les dones. Segueix l'acomiadament o finalització del contracte, que afecta igual ambdós sexes, en un percentatge respectiu del 17%. La malaltia o incapacitat, el tercer motiu d'abandonament de l'activitat, afecta el 16,1% dels inactius, amb lleuger predomini dels homes. Es manifesten dos motius d'abandonament de l'activitat totalment feminitzats: el matrimoni o equivalent, que afecta un 18% de les dones inactives i cap home, i l'embaràs o criança de fills, que afecta el 13,1% de les dones i només el 0,6% dels homes. Uns resultats que palesen com el rol femení de dedicació a la llar encara és un motiu rellevant d'abandó de l'activitat laboral i preval per damunt de la integració al món del treball.

Albert Puigdemont i Ribas
Josep Quer i Carbonell

Taula 17

POBLACIÓ INACTIVA. MOTIU PEL QUAL HA DEIXAT LA FEINA

Girona, Salt i Sarrià de Ter.

	Homes		Dones		Total	
	Total	%	Total	%	Total	%
Matrimoni o equivalent	0	0,0%	1.515	18,0%	1.515	11,9%
Embaràs, criança de fills	26	0,6%	1.104	13,1%	1.130	8,9%
Estudis	1.340	30,8%	1.332	15,9%	2.672	21,0%
Jubilació	825	19,0%	290	3,5%	1.115	8,8%
Malaltia o incapacitat	837	19,2%	1.218	14,5%	2.055	16,1%
Servei militar o PSS	29	0,7%	0	0,0%	29	0,2%
Acomiadament o finalització de contracte	739	17,0%	1.440	17,1%	2.179	17,1%
Altres	522	12,0%	1.448	17,3%	1.970	15,5%
ns/nc	29	0,7%	48	0,6%	77	0,6%
TOTAL	4.347	100,0%	8.396	100,0%	12.742	100,0%